

have betragtet som det Allerfidsste? Afvigelserne ere tre. For det Første er der udtrykkelig tilføjet, at Udsketning af Nullen paa Grund af geistlig Ordination efter visse Aars Tjeneste i Linnien kun indtræder i Fredstid. Følgen heraf er den, at, naar Krigen er udbrudt, kan en theologisk Kandidat, som staaer i Linnien, ikke, medens Krigen staaer paa, ved Ordinationen, ved at kaldes til et geistligt Embede med Paaberaabelse af, at nu ere hans 5 Aar udløbne, kræve sig udslettet. Dette synes at være en Indrømmelse, og det er det til en vis Grad ogsaa, men jeg troer, det er fuldkommen rigtigt. Det er herrettiget allerede efter den almindelige Analogi med Børnepligtslovens § 45, hvori det bestemmes, at, saalænge en Krig varer, kan man ikke for at udslettes af Nullen paaberaabe sig Tilbagelæggesen af sine Tjenestear. Men, naar den ene Udslettelsesgrund, Tilbagelæggesen af Tjenesteaarene, ikke kan paaberaabes, bør den anden Udslettelsesgrund, nemlig, at man bliver kaldet til et geistligt Embede, heller ikke kunne paaberaabes. Dertil kommer, at, medens det har sin gode Grund og for mig staaer som noget aldeles Rigtigt og Sømmeligt, at i Fredstid den, der efter at have tjent visse Aar i Linnien opnaaer Kaldelse til et geistligt Embede, udslettes, staaer det ikke saaledes for mig, naar der er Krig. I Krigen, naar flere Mænd staae ved Siden af hinanden overfor Fjenden, er det ikke rigtigt, at den Ene ved en kongelig Udneevnelse kaldes bort fra den farefulde Stilling, hvori de Andre blive. Det kunde endogsaa medføre den meest stærkende Ulighed mellem selve de theologiske Candidater. To theologiske Candidater næsten af samme Alder og Alderdom til Befordring kunde begge staae i Linnien, den ene fik Befordring og gik bort, den anden blev. Det er altsaa det Ene, hvilket jeg anseer for et meget underordnet Punkt, at i det, Gud ske Lov, dog extraordinaire Forhold, Krigstid, kan ingen Udslettelse finde Sted. — Den anden Afvigelse fra Regjeringsforslaget er den, der angaaer Udcommanderingen af Geistlige til Feltpræster i de 4 Aar, som de endnu have tilbage i Linnien, efter at de have tjent i de 4 første Aar. Jeg tør gaae ud fra, at Thing-

gets langt overveiende Fleertal er enigt med mig i, at Udadelelsen af denne Bestemmelse er en Forbedring, at den hele Bestemmelse om, at Børnepligten kunde forlanges opfyldt i Form af Udførelsen af præstelige Forretninger, var uheldig. — Der staaer da tilbage, at, medens Regjeringsforslaget som Betingelse for, at den geistlige Ordination skulde kunne fritage, krævede 4 Aars Tjeneste i Linnien, staaer der nu 5 Aar. Det er den virkelige Afvigelse, det er den virkelige Indrømmelse, der er skeet i Fællesudvalget; det er det, som Medlemmerne af Landstingets Majoritet i Udvalget have at forsvare, at de tilraade. Naar man nu spørger om Realiteten, om den virkelige Betydning af Tallene 4 og 5, saa vil jeg sige, og jeg troer, det almindelig vil tiltrædes, at det ikke har Stort at betyde. Jeg troer, at man maa være enig i at ønske, at de Lister kunne komme tilbage, da i Reglen Mænd, som ikke ere over 30 Aar, eller ikke ere synderlig derfra, kunne blive Præster, og at man ikke skal lade theologiske Candidater gaae henved 20 Aar, før de indtræde i Embede; men om saa Grændsen for Ordinationen fra det 25de Aar, ved hvilket Tjenesten i det Seneste maa begynde, trækkes 4 Aar ud til det fyldte 29de Aar eller 5 Aar til det fyldte 30te Aar, det er med Hensyn til Kirkens Interesse — og det er den, man man spørge om — ligegyldigt. Men Spørgsmaalet har en anden Betydning, det indrømmer jeg gjerne og føler det meget stærkt. Regjeringen havde foreslaaet en rimelig Kompensasjon med Hensyn til de Geistliges Tjenestetid; den havde ligefrem halveret Tjenesten i Linnien og sagt: De skulle tjene i de første 4 Aar, der baade i Fred ere de besværligste, og som ogsaa med meest Sandsynlighed føre dem i Faren, hvis den er tilstede, og dette Forslag er tiltraadt af Landstinget. Jeg anseer det nu for at være overeensstemmende med god Orden efter constitutionel Skik, at, naar i et Spørgsmaal af en saadan tvivlagtig Bessaffenhed de to Factorer af Lovgivningsmagten, Regjeringen og det ene Thing, staae sammen paa et rimeligt Standpunkt, bør det andet Thing give efter, og de to Factorer for deres egen Værdigheds og Stillingens Skyld holde paa, hvad de engang have